

HOPA TİCARET VE SANAYİ ODASI ÜLKE RAPORLARI

GÜRCİSTAN'IN EKONOMİSİ

ÜLKE EKONOMİSİ:

GSYİH (milyar ABD\$)	14.0	İşsizlik Oranı (%)	12.4
Reel GSYİH Büyüme Oranı (%)	2,8	İhracat (fob-milyar ABD\$)	3.1
Nüfus (milyon)	3.72	İthalat (fob-milyar ABD\$)	6.99
Kişi Başına GSYİH (ABD\$ SAGP)	7.582	Uluslararası rezervler (milyar ABD\$)	2,7
Enflasyon Oranı (%)	5,6	Gürcistan'daki Türk sermayeli firma sayısı	500

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Dünya Bankası, Ekonomi Bakanlığı

Başlıca ticaret ortakları: Türkiye, Azerbaycan, Ermenistan, Rusya, Ukrayna

Başlıca ihracat kalemleri: Otomotiv, maden, gıda, demir-çelik ürünleri

Başlıca ithalat kalemleri: Petrol ve türev ürünleri, otomotiv, ilaç, mineraller, gıda, makine

İKİLİ TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER:

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2011	1.092	314	1.406	778
2012	1.254	180	1.434	1.073
2013	1.246	201	1.448	1.045
2014	1.444	232	1.676	1.212
2015	1.109	223	1.332	886
2014-2015 %	-23	-4	-21	27

Kaynak: TÜİK

(milyon Dolar)

Başlıca İhraç Ürünlerimiz: Demir-çelik-plastik borular, temizlik malzemeleri, tıbbi ilaçlar ve demir inşaat aksamaları.

Başlıca İthal Ürünlerimiz: Kimyasal gübreler, demir-alaşimsız çelik ve örme mensucat.

Gürcistan'da sermayesi 1 milyon Dolar'ın üstünde 27 Türk firması bulunmaktadır. Ayrıca, ülkede KOBİ niteliğinde yaklaşık 500 Türk şirketi faaliyet göstermektedir. Firmalarımız 20.000 kişiye istihdam sağlamaktadır. Ülkemizde 2015 Aralık ayı itibarıyla Gürcistan sermayesine sahip 254 şirket faaliyet göstermektedir.

Gürcistan'da bugüne kadar, Türk müteahhitlik firmaları tarafından yaklaşık 3,5 milyar Dolar tutarında 197 proje üstlenilmiştir. Türk firmalarının faaliyet alanları, enerji santrali, turistik tesis, konut, karayolu inşası gibi alanlarda yoğunlaşmaktadır.

2016 yılı sonunda faaliyete geçmesi hedeflenen Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu projesi de üç ülke arasındaki bölgesel işbirliğinin somut göstergesini teşkil etmektedir. Bu proje ulaştırma alanında Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan arasındaki işbirliğine katkı sağlamanın yanında iki ülke arasındaki ticaretin artırılmasına da yardımcı olacaktır. Projenin tamamlanmasıyla ilk zamanlarda yıllık 1 milyon yolcu ve 6,5 milyon ton yük taşıması beklenirken, 2034 yılında 3 milyon yolcu ve 17 milyon ton yük taşıyacağı öngörülmektedir. BTK Projesi 7. Üçlü Ulaştırma Bakanları Toplantısı 12 Şubat 2016 tarihinde Tiflis'te gerçekleştirilmiştir.

Afganistan – Türkmenistan – Azerbaycan – Gürcistan - Türkiye Transit Taşımacılık Koridoru (Lapis Lazuli): Lapis Lazuli projesi ile, Afganistan-Türkmenistan-Hazar Denizi-Azerbaycan-Gürcistan arasında Karadeniz'deki limanlar kullanılarak veya Bakü-Tiflis-Kars demiryolu üzerinden Boğaz Köprüleri ve Marmaray aracılığıyla Avrupa'ya kadar uzanan bir transit koridoru oluşturulması hedeflenmektedir.

21 Kasım 2007 tarihinde ülkemiz ile Gürcistan arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA)'nın imzalanmasını müteakip Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) mekanizmasının yerini iki ülke Ekonomi Bakanlıkları tarafından düzenlenen Ortaklık Komitesi toplantıları almıştır. Son Ortaklık Komitesi Toplantısı, 24 Mart 2016 tarihinde Tiflis'te yapılmıştır. Türkiye'nin, 2004 yılından bugüne dek Gürcistan'a yapmış olduğu ikili resmi kalkınma yardımlarının toplam tutarı 101 milyon Dolardır.

2012 yılında yaklaşık 1,4 milyon Gürcistan vatandaşı ülkemizi ziyaret ederken, 2014 yılında bu sayı 1,7 milyona, 2015 yılında ise 1,9 milyona yükselmiştir.

PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

Tüketici Tercihleri

Kırsal bölgelerde yaşayanlar nüfusun %47,7'si olup; gıda harcaması dışında sadece zorunlu giyim eşyası ve ayakkabı için harcama yapmaktadırlar. Şehirlerde ise artan gelir düzeyi nedeniyle perakende sektörü gelişmekte olup; tüketici harcamaları artmaktadır. Buralarda son yıllarda yabancı yatırımlarda görülen artışla birlikte küçük bir orta sınıf ve elite bir kesim oluşmaya başlamıştır. Bu kesim daha büyük alım gücüne sahiptir ve daha fazla kişisel harcamalara ve moda ürünlere yönelmektedir.

Başkent Tiflis, gelir düzeyinin en yüksek olduğu, tüketici harcamalarının en fazla yapıldığı bölgedir. Nüfusun, %50'si burada olup; yıllık yapılan harcama miktarı ortalama 2 milyar Dolardır. Tüketici harcamalarının en düşük olduğu bölge ise Rachkhumi ve Kuemo Suaneti bölgesidir.

Orta yaş grubu, 35-39 yaş arası nüfus en yüksek gelire sahiptir. Bu kesimin %16'sı yıllık 5.000 Dolar ve üzeri gelire sahiptir. En yüksek gelire sahip olanlar içinde % 28'lik kısım 50.000 Doların üzerinde gelire sahip olmuşlardır) ise nüfusun % 0,4'nü oluşturmaktadır. Bu kesim lüks ve markalı ürünlere düşkündür. Pahalı ve moda olan ayakkabı ve giyim eşyalarını satın almaktadır.

15-34 yaş arası nüfus (nüfusun üçte birini oluşturan en kalabalık kesim)'in gelir düzeyi 750-3.000 Dolar arasındadır. Bu grup; gelir düzeyi düşük, işsiz, öğrenci ve düşük gelirli işlerde çalışan kesimden oluşmaktadır. Buna karşılık ailelerinden para alan bu kesim, moda düşkün olup, ayakkabı ve giyim eşyalarına harcama yapan kesimdir. Görünüşe önem vermekte olup; batı markalarının benzerleri olan ucuz Çin, Rus malı ürünleri satın almaktadırlar.

Gürcü halkı bir mala olan tercihlerini değiştirme eğilimine sahip değildirler. Reklam, Gürcistan pazarı için önemli bir faktördür. Gürcü halkının tutuculuğuna göre pazara en önce girenin daha avantajlı olma durumu göz önüne alınmalıdır.

Kişi başı gelir uluslararası standartlara göre düşük bir seviyededir. Son yıllardaki hızlı ekonomik büyümeye rağmen ülke genelinde işsizlik oranı ve fakirlik üst düzeydedir. Halen ülkenin üçte biri fakirlik seviyesinde yaşamaktadır. Ülke nüfusunun %48'i kırsal kesimlerde yaşamaktadır ve çoğunlukla gıda, giyim ve ayakkabı gibi zorunlu ihtiyaçlarının dışında alım yapamamaktadır. Bunun yanında nüfusun %52'sinin yaşadığı kentlerdeki perakende sektöründe yaşanan önemli gelişmeler tüketim harcamalarını ciddi oranda artırmıştır.

Nüfusun en yüksek gelire sahip grubunun %15,9'u 35-39 yaş grubu insanlardan oluşmakta ve 5.000 Doların üzerinde yıllık gelirlere sahiptirler. Bu yaş grubundaki tüketiciler batı tarzında ev dekorasyonuna ilgi duymaktadırlar. En yüksek gelire sahip grubun %28'i yıllık 50.000 Doların üzerinde gelire sahiptir. Bu gruptaki tüketiciler lüks, markalı ve pahalı ürünleri tercih etmektedirler. Bu tüketici grubunun toplam nüfusa oranı %0,4 olduğu için çok geniş dar bir pazar olarak nitelendirilebilir.

Nüfusun çoğunluğu 15-34 yaş grubunda yer almaktadır ve kişi başı gelir seviyesi 750 Dolar ile 3.000 Dolar arasında değişmektedir. Bu grupta çoğunlukla öğrenci, işsiz veya düşük gelirli işlerde çalışan insanlar yer almaktadır. Fakat bu yaş grubunda yaşayan tüketicilerin çoğu ailelerinden finansal destek aldıkları için gelirlerini rahatlıkla giyim, aksesuar ve eğlenceye harcayabilmektedirler. Dış görünüşe önem veren ve batı markalarına düşkün olan bu gruptaki tüketiciler çoğunlukla Çin ve Rus yapımı ucuz malları tercih etmektedirler.

Gürcistan'da tüketim harcamalarının en önemli etmeni gelir düzeyidir. Bu ülkeye yapılacak ihracatta en çok dikkat edilmesi gereken husus o yörede yaşayan insanların gelir düzeyleri ve tüketim tercihleridir.

TÜRKİYE –GÜRCİSTAN SARP KARA HUDUT KAPISI

Tablo1.

Yıllara Göre Yolcu Giriş-Çıkış Ramları				
Yılı	2013	2014	2015	2016 (Ocak-Temmuz)
Yolcu sayısı ve Türkiye'deki kapılara göre yüzdeler oranları	6.517.601 %28.4	6.095.719 %26.2	6.302.719 %28.0	3.822.506 %33.4

Kaynak: T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Yukarıdaki tabloda (tablo1.) Sarp Sınır Kapısından 2013-2016 (Ocak-Temmuz) tarihlerine ait yolcu giriş-çıkış rakamları ve bu rakamların Türkiye'deki sınır kapılarından gerçekleşen toplam yolcu giriş-çıkışı içerisindeki oranı verilmiştir. Bu çerçevede en çok yolcu giriş-çıkışı Sarp Gümrük kapısından gerçekleşmiştir.

Tablo2.

Yıllara Göre Araç Giriş-Çıkış Ramları				
Yılı	2013	2014	2015	2016 (Ocak-Temmuz)
Araç sayısı ve Türkiye'deki kapılara göre yüzdeler oranları	1.214.746 %17.1	1.183.673 %16.7	1.135.000 %16.1	559.692 %16.2

Tablo2A.

Araç Türlerine Göre Giriş-Çıkış Sayısı (Ocak-Temmuz 2016)							
	TIR- REMOR K ÇEKİCİ	TANKE R	KAMYON KAMYON ET	OTOBÜ S	OTOMOB İL	DİĞE R	TOPLA M
Giriş	59.000	21	35.640	57.623	120.539	621	273.444
Çıkış	69.782	1	34.721	57.623	123.299	822	286.248
Topla m	128.782	22	70.361	115.246	243.838	1443	559.692

Kaynak: T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Bu rapor çalışması T.C. Dışişleri Bakanlığı, T.C. Ekonomi Bakanlığı ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı resmi internet sitesinden alınan veriler ışığında hazırlanmıştır.